

**Endelig tilladelse til indvinding af 25.000 m³ grundvand
pr. år til svineproduktion fra tidligere Maglebrænde
Vandværk for:**

Jørgen Kjørup
Nykøbingvej 58
4850 Stubbekøbing

Sags nr. 21/11264
Gyldighedsperiode: 15-04-2021 til 15-04-2036

Afgørelse

Guldborgsund Kommune giver tilladelse til, at det tidligere vandværk, Maglebrænde Vandværk indvinder op til 25.000 m³ grundvand pr. år. Vandet behandles på det tidligere vandværkes behandlingsanlæg og distribueres til eget forsyningsnet og anvendes til svineproduktion. Vandet må ikke anvendes til drikkevand til mennesker. Jørgen Kjølrup, Nykøbingvej 58, 4850 Stubbekøbing er ejer af Maglebrænde Vandværk. Maglebrænde Vandværks indvindingstilladelse til indvinding af vand til drikkevand og distribution til deres forsyningsområde ophører, idet Maglebrænde Vandværk er tilsluttet Torkilstrup-Lillebrænde Vandværk. Maglebrænde Vandværks tilladelse vil blive trukket tilbage i særskilt afgørelse. Indvindingen sker fra tidligere Maglebrænde Vandværks 2 boringer:
DGU nr. 232.377
DGU nr.232.388

Tilladelsen gives for 15 år på følgende vilkår:

Vilkår

1. Tilladelsen gælder indvinding til svineproduktionen, samt vask af stald. Derudover må der fyldes marksprøjter. Hvis du ønsker at anvende vandet fra boringen til andre formål, skal du søge om at få revideret tilladelsen.

Hvis ejendommen skifter ejer, tilfalder boringen og tilladelsen den ny ejer. Boringen skal senest sløjfes, når tilladelsen udløber, eller når boringen ikke længere ønskes anvendt til indvinding. Sløjfningen skal ske efter gældende regler.

2. Boringernes timekapacitet må ikke overstige 3 m³/t for boring 232.377 og 5 m³/time for boring 232.388. Under pumpning (indvinding) må vandet ikke sænkes dybere end til 5 m under terræn. Sænkes det dybere er pumpen for stor.
3. Boringen skal forsynes med en vandmåler. Den skal renses og justeres efter behov dog mindst hvert 9. år. Boringen skal kunne pejles, og boringens vandspejl skal pejles mindst 1 gang i kvartalet. Boringen skal pejles både i ro og under drift. Ved pejling af rovandsspejlet skal pumpen have være standset i mindst 4 timer. Ved pejling under drift skal pumpen have kørt i mindst 4 timer.

Oppumpede vandmængder og pejleresultater skal hvert år indberettes elektronisk efter kommunens forskrifter.

4. Der skal udlægges et sammenhængende fredningsbælte hele vejen rundt om boringen i en afstand af mindst 5 meter. Fredningsbæltet skal afgrænses med en blivende egnskarakteristisk beplantning, hegn eller kampesten. Inden for fredningsbæltet må der ikke gødes eller anvendes gifte eller bekæmpelsesmidler. Der må desuden ikke håndteres, anbringes eller bruges stoffer på en måde, der kan udsætte boringen – og dermed grundvandet – for forureningsrisiko.
5. I en afstand på 75 meter fra boringen er det ikke tilladt at have nedsivningsanlæg, andre indretninger eller oplag, hvor forurenende stoffer kan sive ned til grundvandet. Der må dog godt ske nedsivning af tagvand inden for beskyttelsesområdet.
6. Boringens indretning skal overholde boringsbekendtgørelsen. Tørbrønden skal være tør og dækslet på overfladen skal være intakt. Boringen skal derfor renoveres inden brug.
7. Hvis ikke timeydelsen er tilstrækkelig skal der etableres en større buffertank (rentvandstank) efter det aktuelle behov.
8. Det udpumpede vand skal overholde de krav som stilles af modtager af dyrene. Derudover skal boringerne undersøges for parametre som har betydning for grundvandets tilstand. De endelige parametre og hyppighed for analyse bliver beskrevet i den prøvetagningsplan som kommunen vil fremsende.

Generelle oplysninger

Lovgrundlag

Tilladelse og vilkår er fastlagt efter:

- Vandforsyningslovens § 20
- Miljøbeskyttelsesloven

Erstatningsregler

Hvis din indvinding af vand volder skade i bestående forhold, er du erstatningspligtig efter reglerne i vandforsyningslovens § 23. Det betyder, at din indvinding ikke må sænke grundvandsspejlet, så områdets øvrige indvindinger får problemer med at indvinde vand, eller at kvaliteten af vandet forringes væsentligt. Andre indvindere kan i det tilfælde kræve erstatning. Hvis der opstår uenighed om erstatningen, afgøres spørgsmålet af en taksationsmyndighed. Det er den der søger erstatning som skal indbringe sagen for taksationsmyndigheden. Kommunalbestyrelsen dækker udgifterne til taksationsmyndigheden bortset fra vederlag til formand og sekretær. Taksationsmyndigheden kan dog pålægge parterne helt eller delvist at refundere kommunalbestyrelsens udgifter.

Endvidere må din indvinding ikke i væsentligt omfang sænke vandføringen i vandløb eller vandstanden i søer og moser, herunder vådområder omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven. Hvis det sker, vil du blive pålagt at medvirke til at forbedre sommervandføringen eller vandstanden efter nærmere retningslinjer fra kommunalbestyrelsen.

Baggrund for tilladelse

Anledning til ansøgning

Jørgen Kjærup ønsker at etablere sig egen indvinding til hans svineproduktion. Guldborgsund Kommune meddelte den 15-11-2018 tilladelse til, at der på ejendommen Nykøbingvej 73, 4850 Stubbekøbing kunne etableres en ny boring med en indvindingstilladelse på 14.000 m³/år. Boringen er ikke etableret.

Maglebrænde Vandværk har haft overskridelser af nedbrydningsproduktet Desphenyl Chloridazon. Vandværket har derfor ønsket at sammenlægge købe vand fra Torkilstrup-Lillebrænde Vandværk. Behandlingsanlægget Maglebrænde Vandværk og dennes 2 borer er derfor ikke længere i drift. I stedet for at etablere sin egen boring, har Jørgen Kjærup købt det nu tidligere Maglebrænde Vandværk, og ønsker at indvinde vandet der og distribuere ud til sin svineproduktion. Indvindingen skal erstatte købet af rentvand fra Stubbekøbing Vandværk, og tidligere Maglebrænde Vandværk på følgende adresser
Nykøbingvej 73, 4850 Stubbekøbing (tidligere forsynet fra Stubbekøbing Vandværk)
Nykøbingvej 78, 4850 Stubbekøbing (tidligere forsynet fra Maglebrænde Vandværk)

Der er i ansøgningen nævnt at der i områder er flere storforbrugere, og at de på sigt overvejer at komme på, og tilsvarende trække sig ud af de vandværk de er på. Det vil være en mulighed, og hvis det bliver aktuelt, bliver der taget stilling til at ændre tilladelsesmængden. Maglebrænde Vandværk har dog haft en indvindingstilladelse på 60.000 m³/år, så der er stadig en stor buffer selv hvis flere storforbrugere bliver tilsluttet. Den samlede indvinding for området forbliver dog den samme da en større indvinding fra Maglebrænde Vandværk til storforbruger, hvor der ikke stilles krav om drikkevandskvalitet, resulterer i en tilsvarende mindre indvinding på de vandværker hvor de var tilsluttet.

Om borerne

Boring 232.377 er 68 m dyb og indvinder fra kalkmagasinet. Boringen er uforet og indtager starter 51 m.u.t. Kalkmagasinet starter 44,4 m.u.t. Boringen blev i sin tid prøvepumpet i 96 timer med 16,5 m³/t og gav en sænkning på 17,2 m. Dette giver en specifik ydelse på lidt under 1 m³/t pr. m sænkning Sænkningen vil fortsætte så længe man indvinder men den ekstra sænkning vil blive mindre og mindre. De pejlinger vandværket har lavet de seneste på viser en forskel i sænkningen mellem ro og drift på ca. 6 m. I vilkårene er der stillet vilkår om at

grundvandsstanden maksimalt må sænkes 5 m. Dvs. at timekapaciteten på denne boring ikke bør overstige 3 m³/t.

Boring 232.388 er 53 m dyb og indvinder fra kalkmagasinet. Boringen er filtersat fra 44 til 53 m.u.t. Kalkmagasinet starter 35 m.u.t. Boringen blev i sin tid prøvepumpet i 240 timer med 21 m³/t og gav en sænkning på 4,34 m. Dette giver en specifik ydelse på næsten 5 m³/t pr. m sænkning. Sænkningen vil fortsætte så længe man indvinder men den ekstra sænkning vil blive mindre og mindre, og da denne boring er prøvepumpet i relativt lang tid er denne ekstra sænkning meget lille. De pejlinger vandværket har lavet de seneste på viser en forskel i sænkningen mellem ro og drift på ca. 1,5 m. I vilkårene er der stillet vilkår om at grundvandsstanden maksimalt må sænkes 5 m. Denne boring har ikke så store sænkingsproblemer som boring 232.377, så her kan der accepteres en pumpe på 5 m³/t.

Vandbehov

Der er søgt om at anvende vandet til foreløbig 2 ejendomme.

Nykøbingvej 73 med et behov på ca. 13.000 m³/år

Nykøbingvej 78 med et behov på ca. 10.000 m³/år

Der skal være en buffer til små udsving, så derfor gives tilladelsen til 25.000 m³/år.

Ansøger har oplyst, at han har kontakt med nogle øvrige storforbrugere af vand, som på sigt måske ønsker at købe vand herfra også. Hvis boringerne kan yde tilstrækkeligt med vand vil der være mulighed for at flere storforbrugere, hvor der ikke stilles krav om drikkevandskvalitet, kan komme på dette anlæg. I givet fald vil dette blive vurderet, og indvindingsmængde kan ændres. Områdets samlede indvinding ændres ikke, da indvindingsmængden indvundet fra Maglebrænde Vandværks borerer går fra de nærliggende vandværker der skal indvinde tilsvarende mindre.

Med den nuværende tilladelse på 25.000 m³/år giver det en oppumpet vandmængde på under 3 m³/t hvis der indvindes hele døgnet. Ud fra prøvepumpningsdata er det vurderet at boringerne må indvinde 3 og 5 m³/t. Dette betyder en teoretisk indvinding på 70.000 m³/år hvilket er rigeligt til at forsyne de 2 ejendomme med vand til svineproduktionen, og også forsyne andre storforbrugere.

Vandkvalitet

Maglebrænde Vandværks borerer indeholder rester fra sprøjtemidler. Indholdet af Desphenyl Chloridazon er over grænseværdien for drikkevand. Derfor har Maglebrænde Vandværk ønsket at få drikkevand fra Torkilstrup-Lillebrænde Vandværk. Der stilles ikke krav om drikkevandskvalitet til produktion af svin og fyld af marksprøjter. Derfor er vandet egnet til dette formål. Ansøger har oplyst til kommunen at aftager af dyrene ikke stiller krav til drikkevandskvaliteten for dyrene. Dette kan dog ændres på sigt. Hvis vandet på sigt skal bruges til f.eks. malkekvæg er der krav fra mælkeproducenten til vandkvaliteten. Det er den modtager der stiller de strengeste krav til vandkvaliteten der er gældende. Derudover stiller kommunen krav til analyse af kvaliteten i selve boringerne (råvandskvaliteten). Dette gøres af hensyn til om råvandskvaliteten ændres som følge af indvindingen. En indvinding til dette formål må ikke væsentlig ændre grundvandets kemiske sammensætning da ændringerne kan sprede sig til nærliggende indvinding til drikkevand. Det kan være parametre som salt og sulfat der kan blive påvirket, men også andre parametre. Derfor bliver der stillet krav til at undersøge grundvandet fra boringerne. Der vil blive fremsendt en prøvetagningsplan fra kommunen.

Råvandet indeholder jern der bør fjernes af hensyn til installationer mv. Men da vandet fra boringerne ikke anvendes direkte med ledes gennem behandlingsanlægget på Maglebrænde Vandværk vil jern blive fjernet.

Boring 232.388 har et saltindhold der er lidt højere end upåvirket grundvand. Dette er karakteristisk for mange borerer i det område, og stammer fra salt grundvand fra nedre lag. Derfor er det vigtigt ikke at pumpe for kraftigt på boringerne. Saltindholdet er dog langt under grænseværdien, men når grundvandet viser tegn på påvirkning kan det være følsomt over for kraftig indvinding. Bl.a. derfor stilles der krav til pumpestørrelserne.

Påvirkning af omgivelserne

Maglebrænde Vandværk har senest indvundet omkring 42.000 m³/år. Nogle år har indvindingen været 60.000 m³/år. Den kommende indvinding bliver derfor mindre end det Maglebrænde Vandværk indvandt tidligere. Den lokale påvirkning på omgivelserne bliver derfor mindre end tidligere. Den samlede indvinding i området ændres dog ikke idet vandet oppumpet fra Maglebrænde Vandværk (til svineproduktion), kommer til at blive indvundet mindre fra de nærliggende vandværker.

Forureningskilder

Der er ikke registreret forurenede arealer tæt ved boringen. Der er dog landbrugsarealer, hvor der bliver brugt pesticider. Erfaringsmæssigt har de stoffer der har været problematiske for vandværkerne være pesticider og nedbrydningsprodukter. Der stilles dog ikke krav til drikkevandskvalitet. Påvirkningen fra salt grundvand er lille, og vurderes til fortsat at være lille hvis boringernes timekapacitet ikke overstiger, hvad kommunen har stillet vilkår om.

Udtalelser til sagen

Sagen har været til udtalelse hos ansøger og der fremkom ingen væsentlige bemærkninger

Vurdering

Indvindingen ligger inden for områder med særlige drikkevandsinteresser, da det er de 2 boringer der har tilhørt Maglebrænde Vandværk. Boringerne ligger i et sårbart område, og der er fund af nedbrydningsproduktet Desphenyl Chloridazon. Maglebrænde Vandværk har derfor ønsket at stoppe egen indvinding og deres forbruger forsynes nu med vand fra Torkilstrup Lillebrænde Vandværk. Jørgen Kjørup har købt vandværket og ønsket at bruge vandet til svineproduktion. Dette betyder, at det vand han før har købt af vandværkerne i Maglebrænde og Stubbekøbing ikke længere skal levere drikkevand til hans svineproduktion. Vand til svineproduktion kræver ikke drikkevandskvalitet, og vandet var tidligere Maglebrænde Vandværk er derfor egnet til formålet. Alternativt ville Jørgen Kjørup etablere sin eget vandforsyningsboring til svineproduktionen. Dette fik han tilladelse til i 2018. Guldborgsund Kommunes vurdering er, at det er en mere bæredygtig måde at indvinde vand på, at storforbruger der har behov for vand der ikke kræver drikkevandskvalitet, indvinder deres eget vand. Dette frigiver en ressource fra de vandværker som ellers skulle have leveret vandet. Og der bliver derfor et tilsvarende mindre indvinding fra deres boringer der indvinder vand af drikkevandskvalitet. Det betyder at indvindingen bliver mere spredt, så vandværkerne indvinder der hvor vandet er godt til drikkevand, og storforbruger indvinder vand hvor vandet er mindre godt, men godt nok til formålet.

I tilladelsens vilkår er der ud over begrænsninger til den maksimale årlige indvinding, også begrænsninger på timeydelsen og sænkningen af grundvandet. Indvindingen er dog noget mindre end da Maglebrænde Vandværk leverede vand til forbrugerne fra disse boringer.

Vi vurderer, at denne indvinding med den maksimalt tilladelse ydelse ikke vil påføre andre indvindinger væsentlige gener eller ulemper, og at den ikke i væsentlig omfang vil skade natur og miljø.

Hvis denne vurdering skulle vise sig fejlagtig, efter at indvindingen har fundet sted gennem et stykke tid, er indvinderen ansvarlig for eventuelle skader, se også under afsnittet "Erstatningsregler".

Tilsyn

Guldborgsund Kommune fører tilsyn med indretning og drift af vandforsyningsanlægget, samt med de indvundne vandmængder.

Jakob Lysholdt
teamleder

Henrik Andersen
civilingeniør

Bilag

1. Kortbilag
2. Klagevejledning